

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.372.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11220 Pani Posłanki Anity Kucharskiej-Dziedzic, w sprawie tzw. emerytur groszowych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W aktualnym, zreformowanym systemie emerytalnym wysokość emerytury jest uzależniona od kwoty składek zewidencjonowanych na indywidualnym koncie, wysokości kapitału początkowego dla ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniom przed 1 stycznia 1999 r. oraz średniego dalszego trwania życia ustalonego dla osób w określonym wieku. Formuła ta zapewnia odzwierciedlenie w wysokości świadczenia aktywności ekonomicznej ubezpieczonego (czasu jej trwania i wysokości uzyskiwanych z niej przychodów). Z kolei nabycie prawa do emerytury jest obecnie powiązane z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, odprowadzaniem składek na ubezpieczenie emerytalne oraz – co do zasady – z zakończeniem aktywności zawodowej przez osobę ubezpieczoną. Oznacza to, że osoby, które nigdy nie podlegały ubezpieczeniom społecznym, nie są uprawnione do emerytury, a te, które pracowały krótko lub osiągały bardzo niskie przychody z pracy, nabywają prawo do emerytury w wysokości proporcjonalnej do wymiaru swojej aktywności ekonomicznej. Konsekwencją krótkiego okresu opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne może być bardzo niska wysokość emerytury, co w skrajnych przypadkach objawia się powstawaniem zjawiska tzw. emerytur groszowych.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega wagę wskazanego problemu, czego dowodzi fakt zorganizowania w siedzibie Resortu 26 listopada 2024 r. konferencji eksperckiej poświęconej w całości temu zagadnieniu. W trakcie rzeczonożego wydarzenia omówiono zarówno przyczyny powstawania emerytur groszowych, jak również konsekwencje dla świadczeniobiorców z krótkim stażem ubezpieczeniowym, a także dla polskiego systemu emerytalnego w ogóle.

Szczególnie problematyczna wydaje się w tym kontekście sytuacja osób, które nie nabywają prawa do emerytury minimalnej, ponieważ ich aktywność zawodowa przypadała na czasy transformacji systemowej, kiedy ze względu na uwarunkowania gospodarcze i wysokie bezrobocie masowym zjawiskiem było podejmowanie pracy na czarno, na podstawie umów cywilnoprawnych, niestanowiących tytułu do ubezpieczeń społecznych czy pracy w krajach, z którymi Polska nie podpisała odpowiednich umów. Sytuacja tej grupy i możliwe drogi rozwiązania jej problemów są przedmiotem prowadzonych obecnie w Ministerstwie prac i analiz.

Odnosząc się do zapytania Pani Posłanki w sprawie danych liczbowych dotyczących emerytur groszowych informuję, że Kierownictwo Ministerstwa wystąpiło do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) z prośbą o przekazanie aktualnych informacji w tym zakresie. Pismem z 18 sierpnia br. Prezes ZUS powiadomił, iż w czerwcu 2025 r. liczba wypłaconych emerytur nowosystemowych w kwocie niższej niż wysokość minimalnej emerytury (obecnie 1 878,91 zł) wyniosła ogółem 541 118, z czego emerytur:

– w wysokości nieprzekraczającej 500 zł wypłacono 44 669;

- w przedziale od 500,01 zł do 1 000,00 zł wypłacono 243 266;
- w przedziale od 1 000,01 zł do 1 500,00 zł wypłacono 120 760;
- w kwocie 1500,01 zł aż do progu kwotowego najniższej emerytury wypłacono 132 423.

Kwota najwyższej emerytury groszowej wypłaconej w czerwcu br. wyniosła 1 870,90 zł, zaś najniższe świadczenie wypłacono w kwocie 2 groszy.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/